

JOHN WYNDHAM

FEYDY

SCI-FI KLASIKA

PLUS

Kukly

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

John Wyndham

Kukly – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ONLY

SFK
SCI-FI
KLASIKA
PLUS

JOHN WYNDHAM

PLUS

LY

Y

D

Y

Když jsem byl docela malý, míval jsem někdy sen o městě – bylo to divné, protože to začalo ještě dříve, než jsem se dověděl, co to město vůbec je.

Ale to město seskupené v oblouku na břehu velkého modrého zálivu mi přicházelo na mysl znovu a znovu. Viděl jsem ulice s řadami domů, mořskou hladinu, dokonce i čluny v přístavu. Přitom v bdělém stavu jsem ani moře, ani čluny nikdy neviděl...

A domy se nepodobaly ničemu z toho, co jsem znal. I doprava na ulicích byla zvláštní, v povozech nebyli zapřaženi koně a na obloze se někdy objevovaly zářivé předměty ve tvaru ryb, a určitě to nebyli ptáci.

Nejčastěji jsem tento podivuhodný svět vídal v denním světle, ale občas i v noci, kdy pobřeží bylo ozářeno světly, připomínajícími šňůry světlušek, některá světla jiskřila, jako by je vítr vynášel do vzduchu nebo snášel na vodní hladinu.

Byl to nádherný a fascinující pohled a jednou, když jsem byl ještě docela malý a neměl dost rozumu, jsem se zeptal své nejstarší sestry Mary, kde to kouzelné město je.

Zavrtěla hlavou a řekla, že žádné takové místo teď už neexistuje. Ale třeba to jsou vzpomínky na dávno minulé doby. Sny jsou podivná věc a není pro ně vysvětlení, a tak jsem možná zahlédl kousíček z toho světa, který kdysi existoval – nádherného světa, v němž žili dávní lidé, dokud ještě Bůh neseslal na zemi Utrpení.

Ale pak mě velmi vážně varovala, abych se o tom nikomu nezmiňoval; ostatní lidé, pokud je jí známo, nemají takové představy ani ve snech, ani za dne, a tak je nejlepší o tom pomlčet.

Byla to dobrá rada a já jsem naštěstí měl dost rozumu, abych ji uposlechl. Lidé v našem kraji vždy velmi rychle zpozorovali cokoli podivného nebo odlišného, dokonce i na mě leváctví se dívali s nedůvěrou. A tak jsem se v té době i několik let později o svém snu nikomu nezmiňoval – vlastně jsem na to skoro zapomněl, protože jak jsem vyrůstal, sen přicházel stále řidčeji a později jen výjimečně.

Ale na Maryinu radu jsem nezapomněl. Nebýt jí, snad bych se byl někomu zmínil o zvláštním způsobu, kterým jsem se dorozumíval se sestřenicí Rosalindou, a určitě bychom se byli oba dostali do velkých nesnází – kdyby mi někdo náhodou uvěřil. Myslím, že ani ona, ani já jsme tomu v té době nepřikládali žádnou váhu: prostě jsme měli v krvi opatrnost. Určitě jsem nebyl v ničem odlišný. Byl jsem normální kluk, vyrůstal jsem docela normálně, svět kolem sebe jsem bral takový, jaký byl. Něco se se mnou stalo, teprve když jsem potkal Sophii. Ani pak to nebyla bezprostřední změna. Když teď pohlédnu zpátky, uvědomuji si, že tehdy ve mně poprvé začaly klíčit pochybnosti.

Toho dne jsem jako obvykle šel ven sám. Bylo mi asi deset let. Sestra Sarah, druhá nejmladší z rodiny, byla o pět let starší. Byl to dost velký rozdíl, a tak jsem si většinou hrával sám. Často jsem chodíval cestou směrem na jih, minul několik polí, až jsem se dostal k vysokému náspu, po kterém se dalo jít pořád dál.

Násep pro mě tehdy nebyl žádnou hádankou: byl příliš velký, než aby ho mohli postavit lidé, ani mě nenapadlo ho spojovat s podivuhodnými činy dávných lidí, o nichž jsem občas slyšel. Byl to prostě násep, širokým obloukem se přibližoval a pak přímo, jako když střílí, směřoval k vzdáleným horám; tvořil část našeho světa a nebyl o nic podivnější než řeka, obloha nebo samotné hory. Procházel jsem se často po vrcholku náspu, ale zřídka kdy jsem slézal na jeho druhou stranu. Z neznámého důvodu mi byla země za ním cizí – ne nepřátelská, prostě jen cizí. Ale objevil jsem tam místo, kde stékající déšť vyryl v písku koryto. Když jsem si sedl na vršek a odstrčil se, svištěl jsem dolů, letěl kousek vzduchem a přistál na hromadě měkkého písku.

Znal jsem to místo už dost dlouho a vždycky jsem tam byl sám. Až jednou, zrovna když jsem se sbíral ze země po třetím sjezdu a chystal se ke čtvrtému, uslyšel jsem znenadání nějaký hlas: „Ahoj!“

Rozhlížel jsem se, ale nepoznával jsem, odkud hlas přichází. Pak jsem zahlédl, jak se zachvělo pár větviček v blízkém křoví. Keře se rozhrnuly a vyhlédla tvář. Byla to drobná, opálená tvářička, ověšená tmavými kudrnami. Měla dost vážný výraz, ale oči jí zářily. Chvilí jsme na sebe hleděli, a pak jsem i já řekl: „Ahoj.“

Chvilí váhala, ale pak rozhrnula křoví. Uviděl jsem děvčátko trochu menší než já a asi o něco mladší. Měla na sobě červenohnědé pracovní kalhoty a žlutou košili. Vpředu měly kalhoty lacl, na kterém byl našitý kříž z tmavohnědé látky. Vlasy jí po stranách svazovaly žluté stužky. Stála několik vteřin tiše, jakoby v nejistotě, jestli to není v křoví bezpečnější, a pak zvítězila zvědavost a dívka vyšla ven.

Hleděl jsem na ni překvapeně, protože jsem ji neznal. Čas od času se u nás sešly děti z širokého dalekého okolí, a tak se mi zdálo divné, že jsem ji nikdy předtím nepotkal.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal jsem se.

„Sophie,“ řekla. „A ty?“

„David,“ odpověděl jsem. „Kde bydlíš?“

„Tamhle,“ mávla rukou neurčitě někam k neznámé zemi za náspem.

Odvrátila oči k písčité stružce, ve které jsem před chvílí jezdil.

„Je to švanda?“ zeptala se toužebně.

Váhal jsem, zda ji mám přibrat do hry, a pak jsem řekl: „Je. Pojd' si to zkusit.“

Zaváhala. Vteřinu či dvě si mě prohlížela, pak se nenadále rozhodla. Vyškrábala se na vrcholek náspu přede mnou.

Fičela dolů stružkou a vlasy i stužky jí vlály. Když jsem přistál za ní, ztratila už svůj vážný pohled a oči jí zářily vzrušením.

„Ještě jednou,“ řekla a škrábala se po svahu vzhůru.

Stalo se to při třetím sjezdu. Odstrčila se stejně jako při předešlých jízdách. Sledoval jsem, jak sviští dolů a končí ve víru písku. Nějak se jí podařilo přistát pár stop vlevo od ob-

vyklého místa. Čekal jsem, až se zvedne – než vystartuji sám. Nezvedala se.

„Dělej,“ pobídl jsem ji netrpělivě.

Pokoušela se zvednout a pak zavolala:

„Nemůžu, bolí to.“

Riskoval jsem sešup a přistál vedle ní.

„Co je?“ zeptal jsem se.

Svraštila tvář. V očích měla slzy.

„Nemůžu vyndat nohu,“ řekla.

Levá noha se zaryla do jemného písku. Odhrabal jsem ho rukama. Její bota vězela mezi dvěma vyčnívajícími kameny. Zkoušel jsem s ní pohnout, ale nešlo to.

„Nemůžeš ji nějak vykroutit?“ navrhl jsem.

Zařala zuby a pokusila se o to.

„Nejde to.“

„Pomůžu ti,“ nabídl jsem se.

„Ne, ne, bolí to,“ protestovala.

Nevěděl jsem, co dělat. Bylo jasné, že ji každý pohyb bolí. Uvažoval jsem. „Musíme přeríznout tkaničky, abys mohla botu zout. Rozvázat to nejde,“ rozhodl jsem.

„Ne, ne, to ne,“ řekla zděšeně, „to nesmíme.“

Její zděšení mě mátlo. Kdyby vytáhla nohu z boty, mohli bychom ji vyrazit kamenem, ale takhle se nedalo nic dělat. Položila se do písku, koleno uvězněné nohy trčelo do výšky.

„Moc to bolí,“ řekla. Nedokázala už zadržet slzy. Začaly jí stékat po tváři. Ale ani teď se nerozplakala úplně, jen slabě kňourala.

„Stejně budeš muset tu botu zout,“ řekl jsem jí.

„Ne,“ protestovala znovu. „Ne, to nesmím. Nikdy. Nesmím.“

Rozpačitě jsem si vedle ní sedl. Sevřela mi ruku a rozplakala se. Pochopil jsem, že ji to bolí čím dál víc. Poprvé v životě jsem se octl v situaci, kdy jsem musel rozhodnout. A já rozhodl.

„Nedá se nic dělat. Musíš se vyzout,“ řekl jsem. „Jinak tady taky můžeš třeba umřít.“

Chvíli to trvalo, než se podrobila. S obavami se dívala, jak rozřezávám tkaničku. Potom řekla: „Jdi pryč! Nesmíš se dívat.“

Chvíli jsem váhal, ale v dětství je člověk zvyklý podřizovat se spouště nepochopitelných, ale důležitých konvencí, a tak jsem poodešel a otočil se zády. Slyšel jsem, jak rychle oddechuje. Pak se zas rozplakala. Obrátil jsem se.

„Nedokážu to,“ řekla s vyděšenýma, usazenýma očima. Klekl jsem si k ní, abych prozkoumal situaci.

„Nesmíš to nikomu prozradit, nikomu,“ řekla. „Nikdy, slib mi to.“

Slíbil jsem.

Byla velice statečná. Zase jen tak slabě kňourala.

Když se mi konečně podařilo vysvobodit nohu, vypadala podivně. Byla totiž celá zkroucená a oteká – tehdy jsem si ani nevšiml, že má víc než obvyklý počet prstů...

Podařilo se mi vyprostit stěrevíc z rozsledliny, ale když jsem jí ho podal, nedal se na oteklou nohu about. Nemohla na ni ani došlápnout. Chtěl jsem ji nést na zádech, ale byla těžší, než jsem čekal, a bylo mi jasné, že takhle se daleko nedostaneme.

„Přivedu nějakou pomoc,“ řekl jsem.

„Ne, polezu po zemi,“ řekla.

Šel jsem vedle ní, nesl jí střevíc a cítil se zbytečný. Doplazila se dost daleko, ale nakonec toho musela nechat. Nohavice se jí na kolenou rozedraly a začala krváčet. Doposud jsem nepoznal nikoho, ani kluka ani holku, kdo by tolik vydržel, skoro mě to děsilo. Pomohl jsem jí postavit se na zdravou nohu a podpíral ji, aby mi mohla ukázat, kde bydlí: proužek kouře, který označoval její domov. Když jsem se ohlédl, byla už zase na všech čtyřech a mizela v křoví.

Dům jsem našel snadno a trochu s obavami jsem zaklepal. Dveře otevřela vysoká žena. Měla jemnou, hezkou tvář a velké, jasné oči. Šaty měla rudohnědé a trochu kratší, než jaké nosily ženy u nás doma, ale měla na nich obvyklý kříž, od krku k lemu a přes prsa. Jeho zelená barva ladila s šátkem na hlavě.

„Vy jste Sophiina matka?“ zeptal jsem se.

Zkoumavě si mě prohlédla a zamračila se. Potom řekla příkře, s neklidem v hlase:

„Stalo se něco?“

Řekl jsem jí všechno.

„Ach,“ vykřikla, „její noha!“

Znovu si mě zkoumavě prohlédla, opřela o stěnu koště, které držela v ruce, a bryskně se zeptala:

„Kde je?“

Vedl jsem ji cestou, po které jsem přišel. Při zvuku jejího hlasu vylezla Sophie z křoví.

Matka se podívala na znetvořenou, oteklou nohu a krvácející kolena.

„Ach, ty můj miláčku ubohý!“ řekla, sevřela ji do náručí a líbala. Pak dodala: „Viděl to?“

„Ano,“ řekla Sophie. „Je mi to moc líto, maminko. Zkoušela jsem to sama, ale nedokázala jsem to a tolik to bolelo.“

Matka pomalu přikývla. Povzdechla si.

„No, už se nedá nic dělat. Vylez si nahoru.“

Sophie se jí vyšplhala na záda a společně jsme se vraceli do domu.

Příkázání a nařízení, kterým se člověk naučí v dětství, se dají mechanicky zapamatovat, ale nemají valný význam, dokud před sebou nemáte nějaký názorný příklad – a i pak ještě musíte rozpoznat, že to příklad je.

Tak i já jsem trpělivě seděl a sledoval, jak matka poraněnou nohu omývá, přikládá chladivý obklad a zavazuje, a nerozpoznal jsem žádnou spojitost s tvrzením, které jsem ve svém životě slyšel skoro každou neděli.

„A Bůh stvořil člověka, aby byl Jeho obrazem. A Bůh určil, že člověk má mít jedno tělo, jednu hlavu, dvě paže a dvě nohy, že každá paže má být skloubena na dvou místech a má končit rukou: že každá ruka má mít čtyři prsty a jeden palec: že každý prst bude mít rovný nehet...“

A tak dále až po slova:

„Pak Bůh stvořil také ženu a rovněž ji učinil k svému obrazu, pouze s některými rozdíly podle jejích přirozených vlastností: její hlas bude vyšší než mužův, neporostou jí vousy, bude mít dva prsy...“

A tak dále.

Znal jsem to celé, slovo od slova – a přesto ve mně pohled na Sophiiných šest prstů žádnou vzpomínku nevyvolal. Viděl jsem její nohu spočívající na matčině klíně. Všiml jsem

si, jak se na ni matka na chvilku tiše zahleděla, pozvedla ji, sklonila se, aby ji jemně políbila, a pak vzhledla se slzami v očích. Cítil jsem lítost nad jejím zármutkem i nad Sophií a její poraněnou nohou – ale to bylo všechno.

Když bandážování skončilo, rozhlížel jsem se zvědavě po pokoji. Byl to o hodně menší dům, než jsme měli my, ale víc se mi líbil. Připadal mi přátelský. A i když Sophiina matka byla neklidná a ustaraná, nevzbuzovala ve mně pocit nevítaného vetřelce ve spořádané rodině, jaký jsem často míval u nás doma. A tahle místnost se mi také zdála o to hezčí, že tu na stěnách nevisely žádné průpovídky, na které by lidé s rozhořčením poukazovali. Místo toho jsem viděl několik kreseb koní a moc se mi líbily.

Za chvilku doskákala Sophie k židli u stolu, byla už upravená a z obličeje zmizely stopy po slzách. Až na nohu už byla docela v pořádku a s důstojnou pohostinností se vyptávala, zda jí mám rád vejce.

Potom mi paní Wenderová řekla, abych tam na ni počkal, než odnese Sophii nahoru. Vrátila se za několik minut a posadila se ke mně. Sevěla mi ruku do dlaní a chvíli mi vážně hleděla do očí. Vnímal jsem intenzivně její neklid, ale zpočátku mi nebylo zcela jasné, z čeho pramení. Překvapilo mě to, protože předtím nic nenaznačovalo, že má tuto schopnost. Vyslal jsem k ní své myšlenky, pokoušel se ji uklidnit a dokázat jí, že ze mě nemusí mít strach, ale nepronikl jsem k ní. Dál mě pozorovala a oči jí zářily skoro jako Sophii, když se pokoušela neplakat. Hleděla na mě upřeně, ale její myšlenky byly beztvaré a plné úzkosti. Pokusil jsem se znovu, ale ani teď jsem k ní nepronikl. Potom zvolna přikývla a řekla nahlas:

„Jsi hodný chlapec, Davide. Byl jsi k Sophii velmi laskavý. Chci ti za to poděkovat.“

Cítil jsem se trapně a zahleděl se na své boty. Nevzpomínal jsem si, že by mě kdy nazvali hodným chlapcem, nevěděl jsem, co na to říci.

„Ty máš Sophii rád, vid?“ pokračovala a stále mě pozorovala.

„Ano,“ odpověděl jsem. A pak jsem dodal: „Myslím, že je hrozně statečná. Určitě to moc bolelo.“

„Jsi ochotný zachovat kvůli ní tajemství – důležité tajemství?“ zeptala se.

„Ano – samozřejmě,“ souhlasil jsem, ale byl jsem v rozpacích, protože jsem neměl představu, o jaké tajemství se jedná.

„Viděl – viděl jsi její nohu?“ ptala se a hleděla mi upřeně do tváře. „Její – prsty?“

Přikývl jsem. „Ano,“ řekl jsem znovu.

„Víš, to je to tajemství, Davide. Nikdo jiný o tom nesmí vědět. Ty jsi kromě jejího otce a mě jediný člověk, který to ví. O tom nesmí vědět nikdo jiný. Vůbec nikdo – nikdy.“

„Ne, nesmí,“ přikývl jsem vážně.

Zmlkla – vlastně se odmlčel jen její hlas, ale myšlenky jí běžely dál, jako by v ní zoufale, nešťastně doznívalo „nikdo“ a „nikdy“. Pak se cosi změnilo a objevilo se v ní napětí a prudkost a strach. Odpovídat jí myšlenkami nebylo nic platné, a tak jsem se neobratně pokoušel zdůraznit své odhodlání slovy.

„Nikdy se to nikdo nedozví,“ ujišťoval jsem ji vážně.

„Je to moc, moc důležité,“ naléhala. „Ani ti to neumím vysvětlit.“ Ale ve skutečnosti mi nemusela nic vysvětlovat. Pocit naléhavosti a důležitosti byl jasně srozumitelný z je-

jích myšlenek. Slova zdaleka neměla tu sílu. Řekla: „Kdyby to kdokoliv zjistil – byli by – byli by k ní strašně zlí. Musíme se postarat, aby se to nikdy nestalo.“

Jako by z jejího neklidu vyrůstalo něco pevného, podobného ocelovému lanu.

„Protože má šest prstů?“ zeptal jsem se.

„Ano, to právě nesmí vědět nikdo kromě nás. Musí to zůstat tajemstvím mezi námi,“ opakovala naléhavě. „Slibuješ, Davide?“

„Slibuju. Jestli chcete, můžu vám to odpřisáhnout,“ nabídl jsem jí.

„Slib stačí,“ řekla.

Byl to tak závažný slib, že jsem byl ochotný uchovat tajemství přede všemi, dokonce i před sestřenicí Rosalindou. Ale v duchu jsem se divil, proč je to pro paní Wenderovou tak důležité. Proč by měl jeden mrňavý prst působit tolik strachu a úzkosti? Jenže dospělí dělali často povyk neúměrný příčinám. A tak jsem se držel toho hlavního – potřeby zachovat tajemství.

Sophiina matka na mě dál hleděla smutným a nevidoucím očima, až mi to začalo být nepříjemné. Všimla si toho a usmála se. Byl to velice laskavý úsměv.

„Tak dobrá,“ řekla. „Uchováme to v tajnosti a už o tom nebudeme mluvit, platí?“

„Platí,“ souhlasil jsem.

Na stezce vedoucí dolů ode dveří jsem se ještě otočil.

„Smím zas za Sophii brzy přijít?“ zeptal jsem se.

Zaváhala a po chvilce zvažování řekla: „Dobrá, přijď, ale jen když si budeš jistý, že o tom nikdo neví,“ souhlasila.

Až když jsem se vrátil k náspu a vydal se po jeho vrcholku na cestu k domovu, spojila se mi monotónní nedělní příkázání s tvrdou skutečností. Došlo k tomu náhle, jako bych slyšel cvaknutí západky v zámku. Měl jsem plnou hlavu Definice člověka: „... a každá noha bude mít dva klouby a jedno chodidlo a každé chodidlo bude mít pět prstů a každý prst bude končit rovným nehtem...“ a tak dál až nakonec: „A každý tvor, který se navenek zdá lidským, ale není takto utvořen, není člověkem. Není ani mužem, ani ženou. Je rouháním proti pravé podobě Boží a je zavrženíhodným před tváří Páně.“

Zcela nečekaně jsem byl vyveden z rovnováhy, stál jsem před záhadou. Stále mi vtloukali do hlavy, že rouhání je něco strašného. Ale na Sophii nic strašného nebylo. Bylo to obyčejné děvče – i když daleko rozumnější a statečnější než většina jiných. Ale podle Definice...

Někde je určitě chyba. Mít jeden prstík navíc – vlastně dva prstíky, protože na druhé noze má určitě také takový –, to ji přece nemůže činit „zavrženíhodnou před tváří Páně“...?

Na světě je to podivně zařízeno...

Domů jsem se vracel jako mnohokrát předtím. Tam, kde les zasahoval až k náspu a hltavě se do něj zakusoval, jsem se seškrábal na úzkou, málo používanou pěšinu. Odtud jsem už byl stále ve střehu a nespustil ruku z nože. Správně bych neměl vstupovat do lesa, protože občas – i když jen zřídka – se stávalo, že někteří velcí tvorové pronikali do civilizovaných končin až k Waknuku, a někdy mohl člověk narazit i na zvířata podobná divokým psům či kočkám. Ale i tentokrát jsem měl štěstí a zaslechl pouze malá zvířata a ta přede mnou prchala.

Ušel jsem asi míli a přišel k obdělávané zemi, kde už byl za třemi čtyřmi pozemky vidět náš dům. Prodral jsem se na okraj lesa, v skrytu obhlédl situaci a pak jsem schovaný za křovinami přešel všechna pole kromě posledního a znovu zastavil a vyhlížel. V dohledu byl pouze starý Jacob, který na dvoře rozvážně nakládal hnůj. Když se otočil, přelétl jsem v bezpečí za jeho zády nekryté území dvora, vyšplhal se do okna a odkradl se do svého pokoje.

Není snadné popsat náš dům. Od té doby, co můj dědeček, Elias Storm, postavil asi před padesáti lety první část,

přistavovali k němu obyvatelé další místnosti a přístěnky. Ted' vypadal jako rozvětvený kmen, na jednom konci z něho vyrůstaly kůlny, skladiště, stáje a stodoly, na druhém se větvil na prádelny, mlékárny, sýrárny, čeledníky a tak dál, a to všechno ze tří čtvrtin obklopovalo velký udusaný dvůr, ten kryla hlavní budova a v jeho středu se rozkládalo hnojiště.

Jako všechny domy v distriktu byl i ten náš postaven ze solidních, hrubě přitesaných trámů, ale poněvadž tu byl nejstarší, byly jeho vnější zdi většinou vyplněny cihlami a kameny z rozvalin, které zbyly ze staveb dávných lidí, jen pro vnitřní zdi bylo použito omítnutého rákosu.

Můj děd se mi jevil jako poněkud jednotvárně až suchopárně ctnostný člověk, takový dojem aspoň ve mně vzbudil otec. Teprve později jsem si sestavil obraz, který byl sice věrohodnější, ale ne tak úctyhodný.

Elias Storm sem přišel z východu, odněkud od moře. Proč přišel, není docela jasné. On sám tvrdil, že ho bezbožné mravy východních krajů přinutily hledat méně zkaženou, spolehlivější krajinu, ale slyšel jsem narážky, že ho tam už nechtěli jeho krajané. Tak či tak, zaneslo ho to tedy do Waknuku, tenkrát ještě zaostalé, téměř pohraniční krajiny – s celým pozemským jměním naloženým na šesti povozech, to mu bylo pětachtýřicet. Byl to drsný, pánovitý člověk, od všech nelítostně vyžadoval morální čistotu. Pod huňatým obočím mu oči planuly bojovným ohněm. Často měl ústa plná úcty k Bohu, v srdci však neustálý strach z ďábla a zřejmě se nedalo poznat, co z toho bylo jeho vůdčí silou.

Brzy potom, co začal stavět obydlí, se vydal na cestu a zpět si přivedl nevěstu. Byla plachá, hezká v takovém tom narů-

žovělém a zlatavém odstínu a o pětadvacet let mladší. Říkalo se, že se pohybovala jako nádherné hříbě, když myslela, že ji nikdo nepozoruje; a jako vylekaný zajíc, když na ní spočinul manželův pohled.

Mezi lidmi se ale chuděra chovala neslaně nemastně. Nepřišla na to, že manželství má vyvolávat lásku, neumožnila svému muži, aby spolu s ní znovu omládl, nevynahradila mu to ani tím, že by zkušeně vedla domácnost.

Elias nebyl z těch, kteří přehlížejí nedostatky. Za pár let smazal hříběcí svěžest výtkami, růžová a zlatá vybledly před jeho kázáním, a stvořil tak žalostný přízrak, pouhý stín manželky, která opustila svět bez námitek rok po narození druhého syna.

Děd Elias neměl nikdy ani nejmenších pochybností o podobě svého dědice. Jeho víru měl můj otec v krvi, dědovy zásady ho poháněly a obojí měl pod kontrolou mozek, bohatě zásobovaný poučkami z bible a Nicholsonových *Pokání*. Ve víře byli otec a syn zajedno, rozdíl byl pouze v chování; v otcových očích se neobjevovalo kazatelské zanícení, jeho mravní síla byla spíše v oblasti zákonů.

Můj otec Joseph Storm se oženil až po smrti Eliase a rozhodně neměl v úmyslu zopakovat chybu svého otce. Názory mé matky byly v souladu s jeho vlastními. Měla silně vyvinutý smysl pro povinnosti a vždy si byla jistá, v čem spočívají.

Náš distrikt – a tedy i náš dům jako přední v něm – se nazýval Waknuk podle ústního podání, v němž se v těchto místech vyskytovala krajina toho jména, před dávnými a dávnými časy, v dobách dávných lidí. Pověst byla jako obvykle nepřesná, ale jistě tam tehdy stávaly nějaké domy, protože tu

po nich zůstaly zbytky a základy, dokud jsme jich nepoužili pro nové stavby. Také tu byl onen dlouhý násep ubíhající k horám a obrovská jizva, kterou po sobě určitě zanechali dávní lidé, když ve svém nadlidském úsilí odřízli půlku hory při pátrání po něčem, co je zajímalo. Snad se to místo tehdy nazývalo Waknuk, zkrátka a dobře stalo se tedy Waknukem, spořádaným, ukázněným, Boha ctícím společenstvím lidí, kteří byli roztroušeni asi ve stovce malých i větších usedlostí.

Otec byl významnou místní osobností. Když jako šestnáctiletý poprvé vystoupil na veřejnosti s nedělní řečí v kostele, který postavil jeho otec, nežilo v našem distriktu ještě ani šedesát rodin. A své postavení si udržel i v době, kdy při neustálém odlesňování přibývalo půdy vhodné k farmaření a přicházeli další osadníci. I pak byl největším vlastníkem půdy a dál o nedělích kázal a prakticky objasňoval, co si na nebesích myslí o různých otázkách lidského konání a v určených dnech zákon sám uplatňoval jako smírčí soudce. Ve zbylé době dohlížel na to, aby on sám a vše, co měl pod kontrolou, bylo pro distrikt i nadále zářivým příkladem.

Podle místního zvyku se v domácnosti všechno důležité odehrávalo ve velké obytné místnosti, která byla současně kuchyní. Jak dům, tak i tahle místnost byly ve Waknuku největší a nejlepší. Obzvláště pyšní jsme byli na velký krb – nebyla to samozřejmě žádná marnivá pýcha, spíše jsme si byli vědomi, že poskytujeme důstojný útulek nádherným předmětům, které nám světil Bůh: byl to pro nás slavnostně převzatý závazek. Ohniště bylo obklopeno solidními kamennými kvádry. Celý komín byl z cihel a bylo známo, že nikdy nezahořel. Jeho vyústění na střeše bylo chráněno jedinými existujícími

dlaždicemi v distriktu, a tak od něj zbytek doškové střechy také nikdy nechytil.

Na čistotu a úklid velké místnosti dohlížela matka. Podlaha byla umně seskládaná z kousků cihel a kamenů a jejich napodobenin. Nábytek tvořily doběla vydrhnuté stoly a stoličky a několik židlí. Stěny byly vybělené. Viselo na nich několik velkých, naleštěných pánví, které se nevešly do příborníků. Jediné, co se trochu blížilo výzdobě, bylo pár dřevěných desek s umělecky vypálenými citáty, většinou z *Pokání*. Vlevo od krbu stálo: JEDINÝM ODRAZEM BOHA JE ČLOVĚK. Vpravo byl citát: STÁDO BOŽÍ UDRŽUJ BEZ POSKVRNY. Na protější straně byly další dva: NORMA BUDIŽ BLAHOSLAVENA a V ČISTOTĚ JE NAŠE SPÁSA. Největší nápis byl na zadní stěně, visel přímo proti dveřím do dvora. Připomínal každému příchozímu: STŘEZ SE MUTANTA!

Odkazy na tyto texty byly tak časté, že jsem se obeznámil s jejich zněním dřív, než jsem vůbec uměl číst, byly to možná moje první lekce ve čtení. Znal jsem je zpaměti, stejně jako jiné roztroušené po domě, které například hlásaly: NORMA JE VŮLE BOŽÍ a REPRODUKCE JE JEDINÁ POŽEHNANÁ PRODUKCE a STRŮJCEM DEVIACE JE ĎÁBEL a spousta dalších o urážkách a rouháních.

Mnohé mi zatím nic neříkaly, o jiných jsem se už poučil. Třeba urážky. Někdy to totiž bylo docela vzrušující, když jsme na nějakou narazili. První známkou obvykle bylo, že se otec vrátil domů ve špatné náladě. Téhož večera nás pak všechny svolal k sobě, včetně všech zaměstnanců na farmě. Společně jsme poklekli a on za nás vyhlašoval lítost a odříkával modlitby za odpuštění. Příštího rána jsme vstali ještě za šera a shro-

máždili se na dvoře. Při východu slunce jsme zapěli hymnus a otec přitom obřadně porazil dvouhlavé tele, čtyřnohé kuře či jakoukoliv jinou podobu na sebe urážka náhodou vzala. Někdy to bývali ještě daleko podivnější tvorové...

Ale urážky se neomezovaly jen na dobytek. Občas to bylo pár obilných stvolů nebo rostlin, které otec přinesl a vztekale i zahanbeně jimi mrštil na kuchyňský stůl. Pokud šlo jen o pár řádků zeleniny, byly prostě vytrhány a zničeny. Ale když zkáza postihla celé pole, počkali jsme na dobré počasí a pak ho zapálili a oheň doprovázeli nábožným zpěvem. Rád jsem to pozoroval.

Na našem statku se porážel dobytek a pálila úroda častěji než jinde, protože otec byl opatrný a zbožný člověk, stále s očima na stopkách, ale jakýkoli náznak, že jsme urážkami postiženi víc než ostatní, ho ranil a rozhněval. Nepřeje si přece mrhat penězi, uváděl na svou obhajobu. Kdyby byli naši sousedé tak svědomití jako on, jistě by jejich likvidace počtem převýšily naše; ale bohužel jsou na světě lidé s pružnými zásadami.

A tak jsem se brzy poučil, co jsou to urážky. Patřilo sem všechno, co nemělo patřičnou podobu; tedy všechno, co se nepodobalo předkům, ze kterých vzešlo. Obvykle to byla jen nějaká maličkost, ale ať už to byla velká či malá vada, řadila se mezi urážky, a když k tomu došlo u lidí, platil termín rouhání – vlastně jen z praktického hlediska, obvykle se obojímu říkalo deviace.

Avšak u urážek nebyla situace vždy jednoznačná a při sporných případech bylo možné poslat pro inspektora distriktu. Otec ho ovšem volával jen zřídka, raději se jistil a všechno

pochybné likvidoval. Jeho pedantství někteří neschvalovali, říkali, že počet deviací, který vykazoval celkové trvalé zlepšení a byl teď poloviční než za dob mého dědečka, by byl – nebýt otce – ještě nižší. Tak či tak, Waknuk byl proslulý svou morální čistotou.

Náš distrikt nebyl už pohraniční oblastí. Tvrdá práce a oběti nám přinesly jistou stabilitu při chovu dobytka i pěstování rostlin, mohly nám ji závidět i osady na východě. Teď už to bylo víc než třicet mil jižním nebo jihozápadním směrem do divočiny, do končiny, kde nebyla ani padesátiprocentní naděje na poctivou úrodu. Následovalo pásmo – místy v šířce deseti, jinde až dvaceti mil –, kde byl porost ještě podivnější – až jste se dostali do záhadné hraniční země, kde neplatí žádné zákony a kde si – podle mého otce – „Dábel zpupně vykračuje po svých statcích a Boží zákony jsou zesměšňovány“. Hraniční zem prý zasahuje různě hluboko a za ní leží pustina, o které jsme nic nevěděli. Kdo se tam dostal, také tam obvykle zemřel a těch pár navrátilců dlouho nežilo.

Ale více starostí než pustina nám působila hraniční země. Tamější obyvatelé – říká se jim lidé, i když to byly ve skutečnosti deviace, často vypadali docela jako obyčejné lidské bytosti, pokud nebyli postiženi příliš znatelně –, tito lidé žili ve stálém nedostatku ve své hraniční krajině, a tak vycházeli do civilizovaných končin nakrást si zrní a dobytek a šaty a nářadí, a když mohli, i zbraně; a někdy odnášeli i děti.

K příležitostným menším přepadům docházelo dvakrát třikrát do roka a zpravidla si jich nikdo moc nevšímal, samozřejmě až na přepadené. Ti obvykle ještě stihli utéct a přišli jen o dobytek. Všichni jim pak nějak přispěli, ať už v naturáliích

nebo penězi, a pomohli jim postavit se znovu na nohy. Ale jak jsme postupně zatlačovali hranici dále, zmenšoval se životní prostor obyvatel hraniční země stále více. V některých letech byli hrozně vyhladovělí a pak už nešlo jen o rychlé přepady za účasti asi tak tuctu útočníků, kteří se zas stáhli do hraniční země; místo toho přicházeli ve velkých organizovaných bandách a nadělali spoustu škody.

Když byl otec malý, používaly matky k tišení a zastrašení neposlušných dětí hrozby: „Když nebudeš hodný, zavolám na tebe Starou Maggii z hraniční země. Má čtyři oči, aby tě líp viděla, čtyři uši, aby tě líp slyšela, a čtyři ruce, aby tě líp popadla. Dávej si pozor.“ Jinou hrozbou byl Chlupatý Jack: „... ten tě zavlče do jeskyně v hraniční zemi, kde žije jeho rodina. Všichni jsou chlupatí, mají dlouhé oháňky a každé ráno snědí k snídani malého chlapce a ke každé večeři holčičku.“ Ale teď už nežily v nervózním očekávání před nebezpečím hrožícím z nedaleké hraniční země jenom děti. Existence jejich obyvatel se stala nebezpečnou přítěží, mnohokrát jsme vládě v Rigu hlásili napáchané škody.

Co se týká účinnosti těchto petic, ani jsme je nemuseli posílat. Na takovou dálku – pěti až šesti set mil – vládě nikdo nemohl předem oznámit, kam útočníci vpadnou příště, jak nám tedy mohla vlastně pomoci?

Jediné, čeho jsme se od vlády pohodlně usazené daleko na východ dočkali, bylo pár povzbudivých slov a návrh, abychom zřídili místní domobranu: Ale protože všichni tělesně schopní muži byli zcela samozřejmě členy neoficiální vojenské jednotky už od průkopnických dob, připadalo nám to jen jako zlehčování situace.

V distriktu Waknuk nám z hraniční země hrozily spíše nepříjemnosti než nebezpečí. Ani ty nejprudší vpády se nepřiblížily víc než na deset mil, ale občas docházelo k mimořádným přepadům a zřejmě jich rok od roku přibývalo a práce na farmách bez mužů stála. Každé takové přerušení znamenalo finanční ztráty, a když k šarvátkám navíc došlo někde poblíž, zavládl strach: co když jednou postoupí ještě dál...?

Většinou jsme ale vedli pohodlný, spořádaný, pracovitý život. Naše domácnost byla rozsáhlá. Rodinu tvořili otec, matka, dvě sestry a strýc Axel, ale patřila k nám i děvčata z kuchyně a dojičky, některé měly za muže dělníky v hospodářství, a také jejich děti, takže když jsme se všichni sešli u jídla, bylo nás něco přes dvacet a k modlitbám se nás shromažďovalo ještě víc, protože se k nám přidávali muži ze sousedních domků i se ženami a dětmi.

Strýček Axel nebyl pokrevní příbuzný. Oženil se s jednou z matčinych sester, s Elizabeth. Byl tehdy námořníkem a ona s ním odešla na východ a zemřela v Rigu, když se plavil po moři. Právě z této plavby se vrátil jako mrzák. Byl to šikovný, všestranný člověk, ačkoliv se se svou zmračenou nohou pohyboval jen špatně a pomalu, a tak mu otec dovolil žít s námi. Byl také mým nejlepším přítelem.

Matka pocházela ze sedmi dětí – pěti děvčat a dvou chlapců. Čtyři z dívek byly vlastní sestry, ostatní tři – nejmladší děvče a dva chlapci – nevlastní sourozenci. Prvorozenou Hannah její manžel zapudil a od té doby o ní nikdo neví. Druhá v pořadí byla Emily – moje matka. Pak přišla Harriet, která se provdala za muže s velkou farmou v Kentaku, vzdálenou skoro patnáct mil od nás. Pak následovala Elizabeth,

která si vzala strýčka Axela. Nevím, kde žili nevlastní teta Lilian a nevlastní strýc Thomas, ale mému nevlastnímu strýci Angusi Mortonovi patřila sousední farma. V délce asi jedné míle spolu naše farmy sousedily, mému otci to vůbec nebylo po chuti, málokdy se strýčkem Angusem v něčem souhlasil. Angusova dcera Rosalinda byla tedy moje sestřenice.

Náš statek byl největší v distriktu, ale většina ostatních se mu podobala a všechny se rozrůstaly, podněcovány neustálým zvyšováním stability, každým rokem jsme vykáceli kus lesa a vyklučili zemi pro nová pole. Z lesa jsme ukusovali nová a nová sousta, až se krajina začínala podobat staré, dlouho obdělávané na východě.

Říkalo se, že teď už i lidé v Rigu vědí, kde Waknuk leží, a ani ho nemusí hledat na mapě.

Žil jsem tedy na nejbohatší farmě ve vzkvétajícím distriktu. Jenže desetiletý chlapec jako já to mohl sotva ocenit. Domov jsem si uvědomoval spíš jako nepříjemně rušné místo, kde je pořád víc práce než lidí, kde vás zapřáhnou, když si nedáte pozor, a tak jsem již zmíněného večera zůstal raději v úkrytu a čekal, až mi známé zvuky prozradí, že se blíží večere a já se mohu bez rizika ukázat.

Potloukal jsem se po statku a díval se, jak vypřahají a odstrojují koně. Zanedlouho zacinkal ve štítu střechy několikrát zvonek. Otevřela se vrata a do dvora vcházeli lidé a mířili ke kuchyni. Přidal jsem se k nim. Hned při vstupu na mě čekala výstraha STŘEZ SE MUTANTA!, ale tato povědomá slova teď nic neznamenala. V tuto chvíli jsem vnímal pouze vůni jídla.

Za Sophií jsem pak obvykle chodil jednou dvakrát týdně. Školní výuku jsme měli vždycky ráno, dá-li se tak nazvat to, když pár starších žen učí číst, psát a počítat půl tuctu dětí. Nebylo těžké při obědě vyklouznout od stolu a zmizet a vyvolat dojem, že už mi někdo našel práci.

Když se kotník zahojil, mohla mi Sophie předvést oblíbená zákoutí svého království.

Jednou jsem ji převedl na naši stranu velkého náspu a ukázal jí parní stroj. V okruhu sta mil žádný jiný nebyl a na náš jsme byli moc pyšní. Dohlížitel Corky nebyl nikde poblíž, ale dveře na konci kůlny byly otevřené a zevnitř bylo slyšet rytmické odfukování, skřípění a supění.

Troufli jsme si až na práh kůlny a nakukovali do šera uvnitř. Uchváceně jsme sledovali, jak se velké klády hvízdavě pohybují nahoru a dolů a úplně nahoře pod střešou se houpalo obrovské vahadlo pomalu tam a zpět, tam a zpět a na konci každého kyvu se na chvíli zastavilo, jako by sbíralo sílu k dalšímu pohybu. Bylo to okouzující, ale po nějakém čase už jednotvárné.

Po deseti minutách jsme toho měli dost a vylezli jsme si na hromadu dříví vedle kůlny. Cítili jsme, jak se celá hromada pod námi chvěje, kdykoli stroj těžkopádně nabíral dech.

„Strýček Axel říká, že dávní lidé měli určitě ještě mnohem lepší stroje, než je tenhle,“ řekl jsem.

„Můj otec zas říká, že kdyby byla pravda jen čtvrtina toho, co se o nich tvrdí, byli by to kouzelníci, a ne skuteční lidé,“ přela se Sophie.

„Ale byli báječní,“ trval jsem na svém.

„Tak báječní, že to ani nemůže být pravda, říká můj otec,“ prohlásila.

„On si nemyslí, že uměli létat, jak se říká?“ zeptal jsem se.

„Ne, to je přece hloupost. Kdyby uměli létat, dokázali bychom to taky.“

„Ale oni dovedli spoustu věcí, kterým se my teprve učíme,“ namítl jsem.

„Ale ne létání.“ Zavrtěla hlavou. „Někdo to prostě umí a někdo ne, my létat nemůžeme,“ řekla.

Užuž jsem jí chtěl vyprávět svůj sen o městě a předmětech, které nad ním létaly, ale pak jsem si to rozmyslel, sen přece není žádný důkaz. Za chvíli jsme sešplhali dolů, nechali stroj supět a skřípat a vydali se domů.

Sophiin otec John Wender se vrátil z jedné ze svých cest. Z kůlny u domu se ozývalo bušení kladiva, napínal tam na rámy kůže a všude po okolí se nesly pachy provázející jeho práci. Sophie se mu vrhla kolem krku. Napřímil se a jednou rukou ji přidržel.

„Ahoj, drobk,“ řekl. Mne přivítal vážněji. Mlčky jsme se dohodli, že spolu budeme jednat jako chlap s chlapem. Bylo

tomu tak už od začátku. Když mě uviděl poprvé, změřil si mě způsobem, který mne polekal, bál jsem se v jeho přítomnosti promluvit. Ale postupně se to změnilo a my se stali přáteli. Ukázal a řekl mi hodně zajímavého, ale někdy jsem ho přistihl, že mě znepokojeně pozoruje.

A nebylo divu. Teprve po letech jsem si uvědomil, jaké vážné starosti mu nastaly, když se po návratu domů dověděl o Sophiině vymknutém kotníku a že ze všech lidí právě David Storm, syn Josepha Storma, uviděl její nohu. Myslím, že ho moc pokoušela představa, že mrtvý chlapec slib porušit nemůže. Snad mě zachránila paní Wenderová...

Ale možná by ho bylo uklidnilo, kdyby byl věděl o příhodě, ke které došlo u nás doma asi měsíc po mém seznámení se Sophií.

Zarazil jsem si do ruky třísku, a když jsem ji vyndával, dost to krvácelo. Hledal jsem pomoc v kuchyni, ale všichni měli zrovna práci s chystáním večeře, a tak jsem si sám vyhrabal ze zásuvky kus hadru na obvázání. Chvilí jsem se dost nešikovně pokoušel ránu ovázat, až si mě všimla matka.

Nespokojeně mlaskla a hned trvala na tom, že se rána musí vymýt. Pak hadřík úhledně zavázala a bručela, že se něco takového musí stát, zrovna když má tolik práce. Řekl jsem, že mě to mrzí, a dodal: „Mohl jsem si to udělat sám, kdybych měl ještě jednu ruku.“

Nejspíš jsem promluvil moc nahlas, poněvadž v pokoji se rozhostilo napjaté ticho.

Matka ztuhla. Rozhlédl jsem se po náhle ztichlé místnosti. Stála tam Mary s paštikou v ruce, dva z našich dělníků, kteří čekali na večeři, otec se zrovna chystal usednout ke stolu,

i všichni ostatní se na mě upřeně zahleděli. V otcově obličejí jsem nejdříve uviděl překvapení, pak hněv. Vyděšeně, ale nechápavě jsem pozoroval, jak sevřel rty, vystoupily mu čelisti a svrástil v nevěře obočí. Pak se zeptal: „Cos to řekl, chlapče?“

Tenhle tón jsem znal. Zoufale jsem přemýšlel, jaký hřích jsem spáchal tentokrát. Zajíkal jsem se a koktal. „Já-já-jsem jen řekl, že si to nedokážu zavázat sám,“ řekl jsem.

Nevěřící pohled vystříдалo obvinění.

„Ty sis přál ještě jednu ruku!“

„Ne, otče. Řekl jsem jen, kdybych měl ještě jednu ruku...“

„... tak by sis to mohl zavázat. Co to tedy je, když ne přání?“

„Ale myslel jsem *kdybych*,“ bránil jsem se. Byl jsem vyděšený a tak popletený, že jsem nedokázal vysvětlit, že jsem jen náhodou použil pro objasnění svých potíží takový dvojsečný výraz. Uvědomoval jsem si, že ostatní už na mě přestali hledět a teď pozorují s obavami otce. Tvářil se pochmurně.

„Ty – můj vlastní syn – jsi vzýval ďábla a žádal další ruku!“ vzněsl obvinění.

„Ale tak to nebylo. Já jsem jen –“

„Bud' zticha, chlapče. V této místnosti tě slyšeli všichni. Lhaním to nespravíš.“

„Ale –“

„Copak jsi nevyjádřil nespokojenost s tělem, které máš od Boha – které je odrazem jeho podoby?“

„Jen jsem řekl, *kdybych* měl –“

„Rouhal ses, chlapče. Kritizoval jsi normu. Slyšeli tě všichni. Co na to řekneš? Znáš přece normu, ne?“

Přestal jsem se vzpírat. Dobře jsem věděl, že v takové náladě se mi otec ani nepokusí porozumět. Papouškoval jsem:

„Norma je odraz Boží.“

„Takže to znáš – a přece sis úmyslně přál být mutantem. To je hrozné, je to ostuda. Ty, můj syn, ses dopustil rouhání, dokonce v přítomnosti svých rodičů!“ A jako na kazatelně zahřímal: „Co je to mutant?“

„Tvor prokletý před tváří Boha a člověka,“ mumlal jsem.

„A *tím* sis přál být! Co na to řekneš?“

Svíral jsem rty a klopil zrak s beznadějnou jistotou, že cokoliv říkat je zbytečné.

„Na kolena!“ poručil otec. „Klekni a modli se!“

Ostatní poklekli také. Otec pozvedl hlas: „Pane, zhřešili jsme z nedbalosti. Prosíme Tě o odpuštění, že jsme toto dítě nevzdělali lépe v Tvých zákonech...“

Dlouho zvučela modlitba místností. Po „amen“ nastala chvilka mlčení, až zas promluvil otec: „Jdi teď do svého pokoje a modli se. Modli se, nešťastníku, za odpuštění, které si nezasluhuješ, ale které ti Pán ve své dobrotitosti možná dopřeje. Později za tebou přijdu.“

Když pak v noci po otcově návštěvě polevila bolest, dlouho jsem neusínal. Trápil jsem se nad záhadou. Přece mě ani nenapadlo chtít třetí ruku, a i kdybych... Bylo-li jen pomýšlení na tři ruce tak strašné, co by se stalo, kdyby je někdo skutečně měl – nebo jinou vadu, třeba jeden prst navíc –?

A když jsem konečně usnul, zdál se mi sen.

Docela nedávno jsme se všichni shromáždili na dvoře k poslednímu očištění. Stálo tam malé lysé tele a připitoměle mrkalo na nůž v otcově ruce; v mém snu bylo však na jeho místě děvčátko, Sophie, stála tam bosá a marně se pokoušela

skrýt před lidmi celou dlouhou řadu prstů na nohách. Mlčky a bez hnutí jsme na ni hleděli. Náhle začala pobíhat od jednoho k druhému a každého úpěnlivě prosila o pomoc, ale nikdo se ani nepohnul a ve všech tvářích se zračila jen prázdnota. Otec k ní pomalu přistupoval a nůž se mu blyštěl v ruce. Sophie běhala jako šílená od jedné nehybné postavy ke druhé a po tvářích jí kanuly slzy. Otec, tvrdý a nelítostný, se k ní blížil a stále se nikdo nehýbal. Přišel ještě blíž a nataženými pažemi jí bránil v útěku.

Uchopil ji a vyvlekl do středu dvora. Nad obzorem se objevily první sluneční paprsky a všichni začali zpívat hymnus. Sophii si otec přidržoval rukou stejně jako tehdy vzpírající se tele. Druhou ruku vysoko pozvedl, a jak jí máchl, zablýskl se nůž ve světle vycházejícího slunce, zrovna jako když prořízl teleti hrdlo...

Kdyby John a Mary Wenderovi byli při tom, když jsem se s námahou a pláčem probudil a ležel pak ve tmě a snažil se sám sebe přesvědčit, že strašné představy byly jen snem, myslím, že by mohli být o hodně klidnější.

Z poklidného údobí jsem se dostal přímo do víru událostí. Došlo k tomu bez zvláštních příčin, některé spolu ani nesouvisely, bylo to spíš, jako když se chystá změna počasí.

Začalo to nejspíš mým setkáním se Sophií a pak se strýček Axel dověděl o mně a mé nevlastní sestřenici Rosalindě. Naštěstí mě ze všech obyvatel farmy právě on přistihl, jak s ní mluvím.

Určitě zafungoval pud sebezáchovy, že jsme si svou odlišnost nechávali pro sebe, neměli jsme totiž žádný bezprostřední pocit nebezpečí – měl jsem ho tak málo, že jsem se ani moc nepřetvařoval, když mě strýc Axel přistihl, jak sedím za stohem a povídám si sám se sebou. Asi tam byl už pár minut, než jsem ucítil jeho pohled a obrátil se.

Strýček byl vysoký muž, ani hubený, ani tlustý, ale měl statnou postavu a byl zvyklý pobývat hodně na vzduchu. Když jsem ho vídal při práci, vždycky mě napadlo, že se jeho ošlehané paže podobají leštěnému dřevu seker, se kterými pracoval. Stál tam podle svého zvyku opřený celou vahou o hůl, kterou používal od té doby, co si při jedné plavbě zlomil

nohu a ta špatně srostla. Husté obočí, trochu už prokvétající šedí, měl svažštělé, ale jak mě pozoroval, měl na opálené tváři pobavený úsměv.

„Tak co, Davide, s kým si to tu povídáš? Mluvíš s vílami nebo lesními skřítky nebo jen s králíky?“ ptal se.

Zavrtěl jsem hlavou. Přikulhal blíž, posadil se vedle mě a přežvykoval stéblo slámy.

„Je ti smutno?“ zeptal se.

„Ne,“ odpověděl jsem.

Zase se trochu zamračil. „Nebylo by zábavnější, kdyby sis povídal s některým děckem?“ navrhl. „Je to lepší než tu sedět a mluvit sám se sebou.“

Váhal jsem, ale protože strýček Axel byl můj nejlepší přítel mezi dospělými, řekl jsem: „Ale já jsem si povídal.“

„S kým?“ zeptal se překvapeně.

„Povídal jsem si s jednou,“ řekl jsem.

Mračil se, stále to nechápal.

„Jak to – s jednou?“

„S Rosalindou,“ odpověděl jsem.

Odmlčel se a zpozorněl.

„No jo, ale nikde ji tu nevidím,“ poznamenal.

„Vždyť tu není. Je doma – vlastně poblíž, v malé tajné budce ve větvích stromu, kterou postavili v hájku její bratři,“ vysvětloval jsem. „Je to její oblíbené místo.“

Nejdřív nechápal, jak to myslím. Přihrával mi dál jako v dětské hře, ale když jsem se mu to pokoušel vysvětlit, tiše seděl a velmi vážně pozoroval mou tvář. Pak minutu či dvě nic neříkal a nakonec se zeptal: „Davie, není to jen hra? Říkáš mi pravdu?“

„Jistě, strýčku,“ ujistil jsem ho.

„A nikomu jinému jsi to neřekl? Vůbec nikomu?“

„Ne. Je to tajné,“ odpověděl jsem a jemu se zjevně ulevilo.

Odhodil zbytky stébla a vytáhl si ze stohu další. Zamyšleně z něho ukusoval, pár kousků vyplivl a pak na mne znovu zpřímá pohlédl.

„Davie,“ řekl, „chci, abys mi něco slíbil.“

„Ano, strýčku?“

„Dobře mě poslouchej,“ řekl velice vážně. „Tohleto si musíš nechat pro sebe. Slib mi, že nikdy, nikdy neřekneš nikomu jinému, co jsi teď řekl mně, *nikdy*. Je to moc důležité, později líp pochopíš, jak moc. Nesmíš udělat nic, čím by ses prozradil. Slíbíš mi to?“

Vážnost jeho proslovu na mne zapůsobila. Nikdy předtím jsem ho neslyšel mluvit tak naléhavě. Když jsem mu dával svůj slib, uvědomoval jsem si, že se zavazuji k něčemu důležitějšímu, než jsem vůbec chápal. Hleděl mi upřeně do očí, aby se ujistil, že mluvím naprosto vážně, a potom přikývl. Dohodu jsme zpečetili stiskem rukou. Pak řekl: „Nejlepší by bylo, kdybys na to dokázal zapomenout.“

Zvážil jsem to a pak jsem zavrtěl hlavou.

„Myslím, že to nejde, strýčku. Opravdu. Ono to prostě existuje. To by bylo, jako bych zkoušel zapomenout –“ odmlčel jsem se, protože jsem se nedokázal vyjádřit.

„Třeba jako pokoušet se zapomenout mluvit nebo slyšet?“ navrhoval.

„Ano, něco takového – jenomže trochu jinak,“ připustil jsem.

Přikývl a zas uvažoval.

„Slyšíš slova v duchu?“ ptal se.

„Nevím, jestli slyším nebo vidím,“ řekl jsem. „Je to – no třeba jako obrysy –, a když se použijí slova, jsou jasnější a dá se jim snáz porozumět.“

„Ale nemusíš používat slov – nemusíš je říkat nahlas jako teď?“

„Ne, ale někdy to zlepšuje srozumitelnost.“

„A také zvyšuje nebezpečí – pro oba. Chci od tebe ještě jeden slib – že už to venku nikdy nebudeš dělat nahlas.“

„Dobře, strýčku, nebudu,“ přisvědčil jsem znovu.

„Až budeš starší, pochopíš, jak je to důležité,“ řekl a pak naléhal, abych přiměl ke stejnému slibu i Rosalindu. O ostatních jsem mu neřekl, už si zřejmě dělal i tak dost velké starosti, ale chtěl jsem je o slib také požádat. Nakonec strýc znovu napřáhl ruku a ještě jednou jsme si slavnostně odpřisáhli mlčenlivost.

Hned toho večera jsem celou záležitost předložil Rosalindě a ostatním. Myslím, že se každý z nás už dříve tu a tam prořekl a vystavil zkoumavému, podezřívavému pohledu. Několik takových pohledů bylo dostatečným varováním a díky nim jsme se doposud vyvarovali problémů. Všichni jsme nastoupili stejnou cestu, cestu tajeně sebeobrany, ale nejdřív každý jednotlivě, bez domluvy. Když však teď strýc Axel tolik trval na mlčenlivosti, pocit ohrožení se zvýšil. Neměl zatím pevné obrysy, ale byl reálnější. A když jsem se jim pokoušel zprostředkovat, jakou důležitost tomu přikládá strýc Axel, určitě jsem v nich kromě toho vyvolal také neklid, protože se neozval ani jeden projev nesouhlasu. Slib složili ochotně, vlast-

ně nedočkavě, jako by jim bylo úlevou, že ponесou to břemeno společně. Byl to náš první společný čin, který z nás udělal partu, jakmile jsme opravdu připustili, že odpovídáme jeden za druhého. Náš život se tím měnil, udělali jsme první krok na cestě k sebezáchově, jakkoli málo jsme to zatím chápali. Pocit spoluúčasti byl teď tím nejdůležitějším...

Naše osobní problémy v té době zaplašil další, který se dotýkal všech, totiž početná invaze obyvatel hraniční země.

Jako obvykle nebyl pro takový případ vypracován žádný podrobný plán, jak vpádu čelit. Každý úsek fronty měl velitelský štáb a jedině to se trochu podobalo organizované akci. Povinností všech bojeschopných mužů v distriktu bylo shromáždit se při poplachu v místním štábu a tam se měla dohodnout taktika podle rozsahu a místa útoku. Při drobných nájezdech se tato metoda osvědčila, ale k ničemu jinému nebyla. Mělo to své důsledky: když se mezi lidmi z hraniční země našli vůdci, schopní zorganizovat invazi, neměli jsme žádný vhodný způsob obrany, který by je zadržel. Dokázali postupovat v široké linii, na některých místech likvidovali skupinky naší domobran, loupili, jak se jim zlíbilo, a neselekávali se s vážnějším odporem, dokud nepronikli pětadvacet nebo i více mil do civilizovanějších oblastí.

Tou dobou jsme už měli oddíly zorganizovány trochu lépe, a abychom zabránili šíření útoků, vzchopily se sousední distrikty k bočním výpadům. Naši lidé byli teď také lépe vyzbrojeni. Spousta jich měla pušky, kdežto lidé z hraniční země měli jen to, co nakradli, a z větší části mohli spoléhat jen na luky, nože a oštěpy. Nicméně díky šíři jejich postupu bylo těžké utkávat se s nimi přímo. Uměli se lépe pohybovat